

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Laudabilem consuetudinem in bonis exercitijs esse faciendam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

men instituendi: horæ quoq; in officio tuo, in somno, in cibo sumendo, & requie corporis insumenda, assignans, vt ait S. Bernard. partem tēporis rebus spiritualibus, & partē corporalibus: ita vt corpus spiritui reddat, q; illi debet; & vicissim spiritus reddat, quod debet corpori: & vtrumq; Deo & proximo, quod illis debet. Et ne quid horum designato tempore desit, expedit præfectum aliquem vigilantem, sollicitum, valdeque Zelosum habere, hic autem erit ipsa conscientia tua; adhibita virtute prudentia, tuæque virtutis zelo. Tibi enim super te ipsum vigilandum est; & attendendum, qua ratione expleas quod debes: exigendaque singulis horis ratio, quomodo præstiteris, quæ in illa præstanda erant.

§. 2. *Landabilem consuetudinem in bonis exercitijs esse faciendam.*

CONTINUATIO prædicta in bonis exercitijs, causa est faciendi in ipsa eadem bonâ consuetudinē: quæ, quoniã in progressu conuertitur in naturã; efficit suauē & facilem vsq; ad finē vitæ perseverantiã. quemamodum facer Textus refert de nostra RUTH: q; cum comedisset cōstituta hora, non somno aut otiosa confabulationi se dederit; sed mox a surrexerit, vt spicas ex moye colligeret. vt intelligam, finē refectionis ac relaxatiōis, quibus bona exercitia remittuntur, eum esse debere, vt illa cū pristino feruore resūmantur: siue vt cōsuetudo bona cōtineatur, siue vt obtineatur. Sed, ne aliqs loc^o hic errori detur, obseruandum est non idē esse consuetudinē acquirere in bonis operib⁹, & eadem ex consuetudine sola præstare. Primum. n. horum est laudandū; secundum, vituperandū. Id quod intelligitur ex triplici modo bonam consuetudinē habendi. *Primus* est naturalis, eò quod ab ipsa natura homo habeat propensionem ad misericordiã, mansuetudinē, temperantiã aut alias virtutes: quemadmodum etiã alij à natura ipsa, ob suam complexionē propendēt ad materias aliquorum vitiorū. *Secundus* est politicus, ex bona educatione ab ipsa infantia proueniens: qui multum confert ad perseverandum in virtutis actionibus quod enim in ea ætate addiscitur, diuturnioris est durationis: sicut supra est dictum. *Tertius* est modus studiosæ ac spiritualis consuetudinis, quæ innititur opinioni, & æstimationi ipsiusmet virtutis; & obtinetur exercitatione actiū perfectè studiosorum. Dux priores consuetudines ex se quidem sunt bonæ; bonumq; tertiæ fundamentum: sed qui in illis solis sisteret, non haberet perfectam virtutē. Natura. n. bene propensa, est instar corporis Adami antequam DEVS in faciem eius. *inspiraret spiraculum vitæ*: quod quidē pulchrum, aptumq; erat ad recipiendum spiritum: quem tamen nisi recepisset, nec fuisset homo, nec hominis opera facere potuisset. Ita bona hæc natura aptissima est ad virtutis spiritum recipiendum; quod si secundum suam tantum propensionem operetur, nō illā animans cognitione & æstimatione virtutis, nunquam viuam & perfectam virtutem sibi comparabit. His & illi sunt similes, qui postquam studiosam

Ad fratres
de monte
Dei.
Distributio
temporis.

a Ruth. 2. 15.

1.

Triples con-
suetudo.

b Genes 2. 7.

Ose. 10. 11.

Sic feruens
consuetudo.

3 Psal. 32. 3.

Act. intus
equipollet
multis.Sanctorum
actus hero-
ici.

consuetudinem obtinuerunt, sensim in tepefcunt, & ab antiqua consue-
tudine ducti operantur sine spiritu; nec attendentes quid faciāt; præcipue si
commoditatem aliquam, honorem, aut lucrum habeant ex suis operibus.
quemadmodum Oseas Propheta dixit de *c Ephraim*, quod esset *uisuli docta*
diligere trituram, quæ etsi libera relinquatur, vt quiescat; consuetudine ta-
men ducta, ad tribulum redit & ipsa tritura oblectatur; vt comedat, sed nõ
iã sponte & lubes ad aratrum, atq; ad tribulum accederet: quia, dum arat,
non comedit, sicut dum triturat. Ita inquam, qui ex antiqua consuetudine
insistunt operibus virtutis, non cum spiritu, sed ob aliquod particulare cõ-
modum: vbi illud deficit, aut cessat; facile opera illa dimittunt. Ita ergõ
oportet te consuetudinem facere in bonis operibus, vt eo spiritu & feruore
quotidie ea facias, quo cœpisti, d *cantans Domino* (vt ait Dauid, *canticum*
nouum. Nouum inquam in feruore, etsi tempore sit antiquum. Quemad-
modum beati semper diligunt & obediunt Deo tanta animi voluptate post
mille annos, atque primo die, quo ingressi sunt in cœlestem gloriam. Et
quemadmodum qui fortis sunt, & sanæ corporis constitutionis, etsi cõsue-
tudinem habeant quotidie comedendi, & bibedi: semper tamen cum gu-
stu & delectatione comedunt, ac bibunt: quia fame & siti laborant. Ita, qui
esuriunt & sitiunt iustitiam, quotidie eam cum nouo gustu & oblectatio-
ne exercent: coniungentes *feruorem Tyronum* ob nouitatem, cum *Per-
fectorum consuetudine* ob antiquitatem.

S E D ne silentio prætereamus mysterium latens in verbo illo sacri Tex-
tus, quod dicitur surrexisse Ruth, postquam comedisset, vt spicas ex M O R E
colligeret: cum tamen non nisi illo mane officiam illud ad horam vsque
prandij exercuisset. An solus vnus actus sufficit generare habitum? & solius
vnus diei labore acquiritur consuetudo? sed cum nullum Scripturæ sa-
cræ verbum casu aliquo, sed magno spiritu exprimatur: qui in hoc verbo cõ-
tinetur, est, docere & manifestare feruentiũ in diuino seruitio felicitatem:
qui vel vno die plus proficiunt, & lucrantur, quàm trepidi in vno anno. Ve-
rum quidem est, habitus cõmuniter non, nisi multiplicatis actibus, genera-
ri; sed & illud est certum: vnum actum intensum præstare mille remissis;
& consuetudinẽ, quam tepidus ob remissionem suorũ actuũ in multis die-
bus non consequitur; fructem cõsequi vno die, ob actuũ suorũ intensio-
nem. Et, si legamus attentẽ vitas & gesta Sanctorum, inueniemus, vel vnũ
solum actum valde feruentem multos eorum ex magna miseria eduxisse; &
illustribus ac excellẽtib; facinoribus initium dedisse. *S. Martinus* incepit
diuidendo pallium, quo tegebatur, vt pauperis cuiusdam nuditatem tege-
ret; *S. Nicolaus* grandi quadam eleemolyna oblata, qua tres Virgines, quæ
de Castitate periclitabantur, in Matrimonio collocarentur; *S. Benedictus*
proiciendo se nudum, & vertendo inter spinas, vt libidinis tentationes

vinceret; S. Franciscus leprosi cuiusdam victra excolulando; S. Thomas Aquinas vno heroico castitatis actu obtinuit, vt in ea virtute confirmaretur. Hi & multi alij Sancti heroico opere vincentes carnis suae repugnantias, cōsecuti sunt consuetudinem, se ipsos in multis alijs rebus superandi: remunerante Deo actum illum copiosa gratia sua, quae virtutum vsus & exercitationem ita facilem reddebat, atq; si longā in eis exercendis consuetudinem haberent. Et ipsa experientia docet: quando aliquis vehementi & efficaci vocatione à Deo vocatur ad vitae suae prauae mutationem, aut ad Religionis ingressum: eum primis diebus facillimè praestare quaecumq; pia exercitia, ob gratiae, qua fuit praeuentus, abundantiam: Quod si in eisdem cum eodē feruore pergat, comparat sibi consuetudinem, cum qua suauiter perseueret.

SED quoniam in hoc etiam genere excessus aliquis esse potest, perpendenda est ipsius RUTH modestia, & circumspectio: quae, etsi e Booz, praecepisset pueris suis: etiam si illa cum ipsis matere vellet, ne eam prohiberet, illa tamē noluit eo die tali gratia & fauore vti, donec ipsa NOEMI id, vt faceret, iuberet: sed spicas sicut antea colligebat, vt ex hoc discas, qua humilitate deceat te continuare, & consuetudinem facere in exercitijs tuo Tyronis statui accommodatis: non te altioribus ingerendo, dum ipse Dominus, qui te vocauit, ad illa non vocat; nec spirituales Patres id suadent. Non enim tutum esse ait S. Bernardus, ab vno extremo ad alterum repente transilire. Nam volenti repente ad supremum fastigium conscendere eueniet, vt neq; ad illud perueniat; & locum interim amittat, quem tenebat: & ita vtroque fraudetur. Nec minus necessarium est, ad constantiam & firmitatem in virtute tenendam, nimis praeproperum gressum frānare; quā nimis tardum extimulare. qui enim medium prudenter tenet, citius ac securius ad sui itineris terminum peruenit.

§. 3 *Lustranda & examinanda esse opera nostra ad finem diei.*

IMPONAMVS tandem finem, proposito vltimo medio, quod nos RUTH feruens edocuit, de qua Textus sacer habet: quod a spicas colligerit in agro vsq; ad vesperam: & qua collegerat, virga cadens & excutiens inuenerit border vres molitor: quos portans, reuersa e, in domum suam. Quid autē aliud hoc sibi vult, quā te monere cōstantiae in bonis tuis exercitijs, vsq; ad finem diei, totius scilicet vitae, tenendae. instituendo semper vesperi de eis examen: certò tibi perit adens, quantumuis sollicitus ac diligens sis in bonis actionibus, te nō semper collecturum ita purum sem. e. nec ipsa opera facturi m aded ab omni puluere expurgata, vt opus non sit, ad vespereum eadem iterum excutere, ac diligentius lustrare. Primum, an ipsa opera vacua fuerint, & inania: ita vt speciem tantum virtutis habuerint: an plena fuerint veris granis, & solida san-ctitate: Ne fortè tempore rationis reddendae eueniat tibi, quod infelicibus

3-

Summa ty-
ronibus ca-
uenda.Serm. 3. in
Cant.Festina len-
te.

a Rut. 2. 17